

[Aksel Larsen.]

lution fra venstresocialisterne var en dårlig afskrift af en politisk udtalelse, vort partis hovedbestyrelse havde vedtaget og offentliggjort lørdag den 27. januar.

Rosing: Som folketinget allerede er bekendt med, har jeg under tidligere åbningsdebatter flere gange tilkendegivet vor grønlandske støtte til dansk udenrigspolitik, ikke mindst til Danmarks medlemskab af FN og dermed dansk medvirken ved løsningen af internationale problemer. Som man ved, er vi grønlændere et fredeligt folk, hvorfor vi anerkender FNs fredsbevarende arbejde overalt på kloden, hvor krig, fattigdom og elendighed langt fra er afskaffet. Alle bestræbelser, der sigter mod international forståelse af nødvendigheden af afspænding og afrustning, vil vi derfor støtte fuldt ud. Regeringen må derfor regne med vor støtte til erklæringens afsnit herom.

I lighed hermed har jeg også ved tidligere lejligheder tilkendegivet, at vi er enige med den danske regering med hensyn til Danmarks medlemskab af NATO, hvorved Grønland som en del af riget ganske naturligt hører under forsvarsområdet. Som enhver ved, blev Grønland beskyttet af amerikansk forsvar under den anden verdenskrig, og denne kendsgerning var i sig selv nok til, at vi fandt det rigtigt, at dette skulle fortsætte ved dannelsen af forsvarsalliancen af den vestlige verden.

Det danske folkets ønske om, at der ikke må placeres atomvåben på dansk område, heller ikke i Grønland, er vi også enige i, men det må sikkert indrømmes, at dette ønske er langt fra dækket efter den forsvarsmæssige udvikling, der er sket efter underskrivelsen af NATO-pagten. Enhver ved jo for længst, at amerikanske atom- og brintbombebevarende fly til enhver tid er i luften over den vestlige halvkugle på vagt over for eventuelt angreb fra den anden militæralliance. Det er vi ikke imod, fordi det gælder vort eget forsvar, men tidligere ulykker af disse B-52ere har vist, hvor stor strålingsfare der er for det land eller de lande, som ikke har et sådant våben, eller som ikke vil have sådanne våben placeret på deres landområder. Så længe der står: der må ikke placeres atomvåben på dansk område, må det jo kunne afstedkomme frit

spil over det vestatlantiske luftområde. Jeg tør sige, at vi, der har siddet i folketinget i den forløbne tid, ikke har fulgt udviklingen på det forsvarsmæssige område, før der nu er sket den ulykke, som åbner øjnene for, at det ønske, vi hver gang har givet udtryk for over for omverdenen, langt fra er dækket, som vi egentlig ønsker. Det er efter min mening ikke alene amerikanernes fejl eller ansvar, at de påståede overflyvninger af brintbombebevarende fly er sket. Jeg tror, vi alle er lige så meget ansvarlige for det skete.

De oplysninger, vi hidtil har fået fra eksperterne om ulykken ved Thulebasen, er forholdsvis beroligende, men vi er ikke overbevist om, hvilken strålingsrisiko denne ulykke på længere sigt kunne medføre for den indfødte befolkning, og hvilken psykologisk virkning denne ulykke kunne medføre for den eneste eksportgivende produktion, fiskeriet. Enhver ved, at vort udkomme er fra havet, og vor ernæring er meget afhængig af havdyr og fisk. Enten B-52 falder i vest- eller østgrønlandske farvande, bliver strålingsfaren lige stor. Grønlands hovedeksport består af fisk og rejer. Hele verden ved og omtaler nu, at et atombærende fly er styrtet ned på isen ved Thulebasen, og at strålingsfaren eksisterer, omend i mindre grad. Dette kan have psykologisk virkning i de lande, som er aftagere af vore produkter. Dette kan betyde en yderligere ulykke for det erhverv, vi bygger vor fremtid på, så længe man ikke kan overbevise omverdenen om, at der ikke er strålingsfare mere.

Det er mig derfor en glæde at konstatere, at den nye regering vil tage videre skridt i dette meget vigtige spørgsmål, at udenrigsministeren er meget optaget af sagen og i overensstemmelse med regeringens erklæring i nær fremtid vil forhandle med den amerikanske regering om en revision af Grønlands forsvarsaftale af 1951. Vi ønsker, at overflyvning af Grønland og grønlandske søterritorier af atom- og brintbombebevarende fly ophører og må være forbudt. Ligeledes finder jeg det af vital betydning, at en ekspertundersøgelse af hele ulykkens eventuelle følger fortsætter uformindsket i det omfang, som det er menneskelig muligt. Vi alle må følge hele undersøgelsens gang, og vi forlanger regelmæssige orienteringer om undersøgelsens resultater.